

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU HRVATSKE STRANKE PRAVA - PRAVAŠI

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava-Pravaši za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava-Pravaši prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava-Pravaši za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska stranka prava-Pravaši finansirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	1.660,00	100,00
	Izvori finansiranja (I+II)	1.660,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu Hrvatska stranka prava-Pravaši iskazala je rashode u iznosu od 6.408,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska stranka prava-Pravaši. Skraćeni naziv stranke je HSP-Pravaši.

Hrvatska stranka prava-Pravaši registrovana je kod Općinskog suda u Livnu, rješenjem broj: 068-0-F1-16-000-001 od 17.03.2016. godine.

Sjedište političke stranke je u Tomislavgradu, ulica Brigade kralja Tomislava bb.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Ivica Kelava, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Ivica Kelava.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske stranke prava-Pravaši čini:

- HSP-Pravaši Središnji ured

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava-Pravaši za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava-Pravaši obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

Obim pregleda i kontrole je bio ograničen jer stranka ne vodi poslovne knjige.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava-Pravaši u periodu od 2016. do 2019. godine, nakon čega je izdala izvještaje o pregledu sa mišljenjem revizora i nalazima revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, Služba za reviziju je izdala izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da vodi evidencije o primljenim priložima, da vodi pravilne evidencije o prihodima i rashodima, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Hrvatska stranka prava-Pravaši prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 6.408,00 KM.

Analizom Izjave o utrošku sredstava stranke za 2020. godinu koji je Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavljen dana 22.05.2020. utvrđeno je da stranka nije sačinila program utroška na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, te isti nema formu plana. Stranka je u izjavi navela da planira utošiti sredstva u iznosu od 6.000,00 KM u svrhu izborne kampanje.

S obzirom da stranka nije sačinila program utroška sredstava na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim, te da je finansijska sredstva u iznosu od 2.073,00 KM utrošila mimo planiranih, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Hrvatska stranka prava-Pravaši prekršila je odredbe člana 5. stav (4)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska stranka prava-Pravaši nije u finansijskom izvještaju prijavila nenovčanu donaciju po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora, koji je koristio Središnji ured stranke u Tomislavgradu, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema podacima iz Izjave fizičkog lica², koju je dostavila politička stranka, utvrđeno je da je politička stranka koristila poslovni prostor u vlasništvu fizičkog lica, bez naknade.

Politička stranka je korištenjem poslovnog prostora bez plaćanja zakupnine ostvarila nenovčanu donaciju, koju je u skladu sa članom 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka bila obavezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem finansijskom izvještaju.

c) Hrvatska stranka prava-Pravaši prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige, odnosno evidencije o prihodima i rashodima, godišnji finansijski izvještaj nije podnijela u zakonom propisanom roku i obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 96/13 i 89/16)-u daljem tekstu: Pravilnik, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Politička stranka je godišnji finansijski izvještaj podnijela nakon zakonom propisanog roka i suprotno odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava-Pravaši godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu podnijela u elektronskoj formi, putem aplikacije FI CIK BIH dana 12.04.2021. godine. Stranka je dana 19.04.2021. godine Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila samo obrasce 2, 2.1, 3, 4, 4.1 i 5 godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, odštampane iz aplikacije u PDF formatu i ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke.

Stranka je dana 23.09.2021. godine dostavila i obrasce 1, 1.1, 3-f i 3-g odštampane i ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke. U skladu sa navedenim, utvrđeno je da stranka nije dostavila prilog uz obrazac 3 te obrasce 3-a, 3-b, 3-c, 3-d i 3-e godišnjeg finansijskog izvještaja, što je bila obavezna.

(2) Uvidom u Izjavu predsjednika političke stranke od 16.09.2021. godine utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(3) Stranka nije u obrascu 1 (opšti podaci o političkoj stranci) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala podatke o broju rješenja i datumu upisa stranke u registar suda, čime je prekršila odredbe člana 9. Pravilnika.

(4) Stranka nije u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala tačne podatke o početnom stanju i prometu ostvarenom putem transakcijskog računa, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

¹ Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

² Izjava ovlaštene osobe za zastupanje stranke Ivice Kelave od 16.09.2021. godine.

U obrascu 2 iskazan je transakcijski račun broj: 3382302263458194 kod UniCredit banke d.d. sa sljedećim podacima: početno stanje na dan 01.01.2020. godine u iznosu od 5.614,10 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 2.751,64 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 7.656,60 KM i stanje na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 709,14 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa koje je stranka dostavila za period od 01.01. do 31.10.2020. godine, utvrđeno je sljedeće: početno stanje na dan 01.01.2020. godine u iznosu od 5.614,10 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 2.660,51 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 7.646,60 KM i saldo na dan 31.10.2020. godine u iznosu od 628,01 KM.

- (5) Stranka je na obrascu 2.1 (Pregled stanja blagajne) finansijskog izvještaja iskazala sljedeće podatke: početno stanje u iznosu od 5.614,10 KM, promet ulaza u iznosu od 2.751,64 KM, promet izlaza u iznosu od 7.656,60 KM i saldo na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 709,14 KM.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da stranka sa transakcijskog računa isplatila sredstva u gotovom novcu u iznosu od 1.238,00 KM, kao i da je podatke o ostvarenom prometu putem transakcijskog računa iskazala u obrascu 2-1 kao promet blagajne, čime je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

- (6) Podaci o prihodima i rashodima iskazani u godišnjem finansijskom izvještaju ne odgovaraju podacima iz Bilansa uspjeha za 2020. godinu. Naime, stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ukupne prihode u iznosu od 1.660,00 KM, dok je u Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazala ukupne prihode u iznosu od 1.752,00,00 KM.
Stranka je ukupne rashode u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u iznosu od 6.408,00 KM, dok je u Bilansu uspjeha za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 8.104,00 KM.

- (7) U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju stranka nije evidentirala nenovčanu donaciju fizičkog lica, niti trošak zakupnine poslovnog prostora, čime je prekršila odredbe člana 13, 18, 21. i 22. Pravilnika.

- (8) Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju prihode iz budžeta Općine Tomislavgrad iskazala kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe člana 13. i 19. Pravilnika.

Na obrascu 3 (izvori finansiranja) finansijskog izvještaja, stranka je iskazala ostale prihode u iznosu od 1.660,00 KM. Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa broj: 3382302263468194 kod Unicredit banke, utvrđena je uplata sredstava iz budžeta Općine Tomislavgrad u iznosu od 1.660,00 KM.

- (9) Hrvatska stranka prava-Pravaši u obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja nije pravilno iskazala rashode, čime je prekršila odredbe člana 21., 22. i 23. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 4.1 iskazala troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 2.313,00 KM, a u obrascu 4.2 troškove propagande u iznosu 4.095,00 KM, odnosno ukupne rashode u iznosu od 6.408,00 KM.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa i pojedinačne račune za robe i usluge, koje je stranka dostavila u dodatnoj dokumentaciji, utvrđeno je da su troškovi goriva iznosili 683,01 KM, troškovi reprezentacije 1.081,04 KM, troškovi telefonskih usluga 202,06 KM, ostali troškovi 26,50 KM i troškovi izborne kampanje 4.335,00 KM, odnosno ukupno 6.327,61 KM.

Ističemo da u postupku pregleda finansijskog izvještaja nije moglo biti utvrđeno u koju svrhu je utrošeno gorivo jer je stranka dostavila samo kopiju fiskalnih računa bez putnih naloga iz kojih bi se utvrdila relacija i svrha putovanja.

d) Hrvatska stranka prava-Pravaši nije otvorila poseban račun za finansiranje kampanje, te taksu za ovjeru za učešće na izborima i troškove izborne kampanje platila je sa redovnog računa političke stranke.

Kao transakcijski račun koji je, u skladu sa odredbama člana 4.4 stav (1) Izbornog zakona BiH, bila obavezna otvoriti i namjenski koristiti za finansiranje izborne kampanje, stranka je prijavila glavni transakcijski račun stranke broj: 3382302263458194 kod UniCredit banke d.d.

Taksu za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine, politička stranka je, suprotno Odluci o visini takse za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto sa posebnog transakcijskog računa za finansiranje izborne kampanje, uplatila sa glavnog računa stranke. Stranka je sa istog računa platila troškove kampanje u iznosu od 4.095,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska stranka prava-Pravaši je u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogla da potroši sredstva u iznosu od 6.157,20 KM.

Politička stranka Hrvatska stranka prava-Pravaši je u godišnjem finansijskom izvještaju za Lokalne izbore 2020. godine iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 4.335,00 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava-Pravaši da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi program utroška sredstava i da finansijska sredstva troši u skladu sa programom utroška sredstava,*
- *da vodi evidencije o primljenim priložima,*
- *da vodi pravilne evidencije o prihodima i rashodima, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavlja u zakonom propisanom roku i popunjava na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da poštuje odredbe Izbornog zakona BiH i podzakonskog akta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, kojim se uređuje otvaranje namjenskog računa i njegovo korištenje isključivo za finansiranje izborne kampanje.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska stranka prava-Pravaši nije dostavila primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Pomoćnik revizora

Rijad Selmanović

Šef Službe za reviziju

Mr. sc. Hasida Gušić